

تأثیر دوگانگی وظایف مدیرعامل بر رابطه بین متنوع سازی جغرافیایی و عملکرد شرکت

دکتر فاطمه دادبه

دکتری مدیریت مالی، استادیار موسسه آموزش عالی بصیر آبیگ، قزوین، ایران. (نویسنده مسئول).
f.dadbeh65@mail.com

زهرا میرزائی گودرزی

دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه عالی غیرانتفاعی بصیر آبیگ، قزوین، ایران.
mirzaie.z63@gmail.com

شماره ۳۹ بهار ۱۴۰۰ (جلد دوم) / صص ۳۹-۵۲
چشم انداز حسابداری و مدیریت (دوره چهارم)

چکیده

تعامل بین هیئت‌مدیره و مدیران نقش بسزایی در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی و عملکرد شرکت ایفا می‌کند. علت متنوع سازی جغرافیایی شرکت، بهره‌مندی از مزایای گسترش اقتصادی است که بر عملکرد شرکت و ثروت سهامداران نیز تأثیر بسزایی دارد. از این رو، هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر دوگانگی وظایف مدیرعامل بر رابطه بین متنوع سازی جغرافیایی و عملکرد شرکت است. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت تحلیلی می‌باشد. برای جمع‌آوری داده‌های آن از صورت‌های مالی شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران استفاده شده است. نمونه آماری پژوهش ۱۰۶ شرکت از شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۲ الی ۱۳۹۷ می‌باشد. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد بین متنوع سازی جغرافیایی و عملکرد شرکت رابطه مثبت و معناداری برقرار است و دوگانگی وظایف مدیرعامل موجب تعدیل این رابطه می‌شود.

واژه‌های کلیدی: دوگانگی وظایف، عملکرد شرکت، متنوع سازی جغرافیایی.

مقدمه

سهامداران اشخاصی هستند که بر اساس میزان سهام خود در شرکت حق رأی دارند، سهامداران هیئت‌مدیره یک شرکت را انتخاب می‌کنند. این هیئت به‌عنوان نماینده سهامداران علاوه بر حمایت و مشاوره به مدیران وظیفه اتخاذ تصمیمات تجاری منطبق با منافع سهامداران و نظارت بر مدیران و عملکرد شرکت را بر عهده‌دارند (سانگ و همکاران، ۲۰۱۹). تحت نظارت هیئت‌مدیره، مدیران مسئولیت مدیریت یک شرکت منطبق با بهترین منافع سهامداران می‌باشند. به بیانی دیگر، مدیران شرکت می‌بایست در راستای بیشینه‌سازی ثروت سهامداران یک شرکت را مدیریت نمایند (گیولت و همکاران، ۲۰۱۰). بر این اساس، تعامل بین هیئت‌مدیره و مدیران نقش بسزایی در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی و عملکرد شرکت ایفا می‌کند (اوک و همکاران، ۲۰۰۹). از بین چندین عامل تعیین‌کننده رابطه بین مدیران و هیئت‌مدیره، دوگانگی وظایف مدیرعامل (مدیرعامل، رئیس